

Asia: VN/3920/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen laadun edellytyksistä (1 §)

Hammaslääkärin ammatissa täydennyskoulutus on keskeisen tärkeää lääketieteellisen tiedon ja menetelmien nopean uusiutumisen vuoksi. Osaavat terveydenhuollon ammattilaiset edistävät vaikuttavasti sekä väestön että potilaiden terveyttä. Täydennyskoulutus myös tukee työhyvinvointia. Tällä hetkellä eri hyvinvointialueilla työskentelevät hammaslääkärit ovat eriarvoisessa asemassa koskien täydennyskoulutuksen suunnitelmallisuutta, resurssointia ja seurantaa. Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia pitää erittäin kannatettavana, että hyvinvointialueet laativat henkilöstön täydennyskoulutus suunnitelman, joka tukee henkilöstön tehtävärakenteiden ja työnjaon kehittämistä. Täydennyskoulutuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan myös henkilöstön yksilöllisten osaamistarpeiden kartoittamista, tavoitteiden asettamista ja jokaiselle henkilökohtainen täydennyskoulutus suunnitelma. Yksilöllisen koulutus suunnitelman tarve tulisi huomioida asetuksessa.

Täydennyskoulutukseksi tulee huomioida tässä yhteydessä ainoastaan ammatillinen täydennyskoulutus.

Laadukas täydennyskoulutus on vaikuttavaa, riippumatonta ja tutkimukseen perustuvaa. Täydennyskoulutuksessa pitää tuoda esille läpinäkyvästi sidonnaisuudet ja kaupalliset intressit. Tätä näkökulmaa ei ole painotettu riittävästi asetuksessa eikä taustamateriaalissa.

2. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen määrästä (2 §)

Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia ehdottaa, että asetukseen kirjataan minimimäärä täydennyskoulutustunteja (ei päiviä). Minimituntimäärän avulla varmistetaan, ettei täydennyskoulutuksesta säästetä, ja se perustuu peruskoulutuksen pituuteen, työtehtävien sisältöön ja henkilöstön ammatillisiin kehittymistarpeisiin. Hammaslääkäreiden kohdalla minimimituntimäärän tulisi olla linjassa hammaslääkärin ammattinimityksen kanssa (tällä hetkellä 8–9 koulutuspäivää vuodessa eli noin 50 tuntia).

3. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen arvioinnista ja seurannasta (3 §)

Täydennyskoulutuksen seuranta ja arviointi sekä hyvinvointialueetasolla että kansallisesti on keskeisessä roolissa täydennyskoulutuksen kehittämisessä. Kansallinen vastuutaho on tarpeellinen. Vastuutaholle kuuluisi arviointi, täydennyskoulutuksen avoimen kansallisen tietokannan kehittäminen ja seurantaan käytettävän kansallisen mittariston kehittäminen. Seurannan tulisi HVA-alueilla johtaa myös niiden henkilöiden aktivoimiseen, jotka eivät osallistu riittävästi täydennyskoulutuksiin. Kansallisen seurannan tulisi koskea myös sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia, jotka toimivat asiakas- ja potilastyössä ketjuuntuneella yksityisellä sektorilla, erilaisissa yhdistyksissä/järjestöissä sekä ammatillista opetusta järjestävissä organisaatioissa.

4. Lausunnonantajan näkemykset asetuksen voimaantulosta (4 §)

Kannatamme asetuksen voimaantuloa 1. tammikuuta 2024, ja toivomme, että tämä tavoite saavutetaan suunnitellusti.

5. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Mikäli saadaan perustelumuiistioon velvoittava suositus/määritelmä täydennyskoulutustunneista, ohjaa suositus niitä sote-ammattilaisia, jotka eivät niin aktiivisesti käy täydennyskoulutuksessa, aikaisempaa enemmän ammatillisen täydennyskoulutuksen pariin.

6. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

On positiivista, että asetus täydennyskoulutuksesta etenee. Asetuksen tulisi koskea koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä, myös yksityissektoria.

Nihtilä Annamari
Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia